

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni E. D. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po A. M. zamieszkałej w Ś. przy ul. (...). Wskazała, że spadkodawczyni związek małżeński zawierała raz, a spadkobiercami ustawowymi są: E. D., F. M., S. M..

Uczestnicy postępowania zgodzili się z treścią wniosku, przy czym uczestnik F. M. na rozprawie, a uczestnik S. M. poprzez swojego pełnomocnika, którym była wnioskodawczyni. Uczestnik S. M. został ponadto wezwany na termin rozprawy, lecz nie stawił się.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. z domu M., córka E. i K., urodzona dnia (...) w G., ostatnio zamieszkała w Ś., zmarła dnia (...) w Ś.. W chwili śmierci była zamężna z F. M., a ich małżeństwo zawarte zostało dnia (...). Było to jej jedyne małżeństwo. Do dnia śmierci A. M. małżonkowie pozostawali w ważnym związku małżeńskim. Małżonkowie nie występowali o rozwód ani o separację. Z małżeństwa spadkodawczyni pochodzi dwoje dzieci: E. D. z domu M. urodzona dnia (...) w Ś. i S. M. urodzony dnia (...) w G.. Spadkodawczyni nie miała innych dzieci – pozamałżeńskich i przysposobionych.

Nie pozostawiła testamentu. Nikogo nie wydziedziczyła. Żaden ze spadkobierców nie zrzekł się dziedziczenia po niej, jak i nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po A. M.. Mąż i dzieci spadkodawczyni dowiedzieli się o jej zgonie w dniu jej śmierci. Wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania nie składali oświadczeń o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku po A. M..

Nie toczyło się wcześniej postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po A. M.. Nie było również notarialnego poświadczenia dziedziczenia po niej.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu - k. 3,

dwa odpisy skrócone aktów małżeństwa, odpis skrócony aktu urodzenia - k.

4 koperta,

zapewnienie spadkowe wnioskodawczyni E. D. - k. 31-32,

zapewnienie spadkowe uczestnika F. M. - k. 32)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1025 § 1 zd. 1 kc Sąd stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę na podstawie wniosku osoby mającej w tym interes. W świetle art. 1025 § 1 kc wniosek o stwierdzenie nabycia spadku może złożyć każdy, kto ma w tym interes. Może to być więc każda osoba, która jest zainteresowana w wywołaniu skutków prawnych związanych z prawomocnym stwierdzeniem nabycia spadku, w szczególności skutków określonych w art. 1025 § 2 i 1027 kc. Interes prawny pełni w tym wypadku funkcję legitymacji, a ściśle uprawnienia do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku. Chodzi przy tym o obiektywny interes prawny, czyli obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania (por. postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2009r., sygn. IV CSK 361/08, publ. system informacji prawnej LEX nr 527248). W orzecnictwie Sądu Najwyższego wskazano, że zainteresowanymi w rozumieniu art. 1025 § 1 kc są m.in. spadkobiercy, ich następcy prawni, wierzyciele spadku i wierzyciele spadkobierców, zapisobiercy, nabywcy spadku lub udziału w spadku, współwłaściciele przedmiotów wchodzących w skład spadku, kuratorzy spadku oraz wykonawcy testamentu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 lutego 1958r., 3 CO 29/57, OSN 1958, poz. 120, z dnia 10 maja 1966r., II CR 205/66, OSNCP 1966, nr 12, poz. 224, z dnia 4 września 1969r., I CR 422/69, OSNCP 1970, nr 6, poz. 113, z dnia 12 stycznia 1983r., III CRN 218/82, OSNCP 1983, nr 8, poz. 124, z dnia 1 czerwca 2000r., IV CKN 470/00, nie publ., z dnia 24 października 2001r., III CKN 366/00, Prok. i Pr. 2002, nr 6, s. 41 i z dnia 6 lutego 2008r.,

II CSK 433/07, nie publ.). Art. 510 § 1 kpc wraz z art. 1025 § 1 kc, wyznacza krąg osób zainteresowanych w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2002r., V CKN 1093/00, system informacji prawnej LEX nr 1165081).

Wnioskodawczyni E. D., jako córka spadkodawczyni, niewątpliwie jest zainteresowana w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po matce A. M.. Pokrewieństwo jest wystarczającą przyczyną uzasadniającą wystąpienie z wnioskiem o stwierdzenia nabycia spadku. Z tego powodu wnioskodawczyni nie musiała wyjaśniać, czy spadkodawczyni pozostawiła jakikolwiek majątek (nieruchomość, ruchomości, oszczędności itd.), jaki jest skład spadku po niej.

W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku osobami zainteresowanymi w sprawie są osoby należące do kręgu spadkobierców testamentowych i ustawowych. Sąd z urzędu bada, w myśl art. 670 kpc, kto jest spadkobiercą i czy spadkodawca pozostawił testament. Ustalenia te Sąd może poczynić, zgodnie z art. 671 § 1 kpc, na podstawie zapewnień zgłaszających się spadkobierców.

W pierwszej kolejności Sąd był zobligowany do ustalenia, czy spadkodawczyni A. M. pozostawiła testament, czy też zastosowanie znaleźć powinny przepisy o dziedziczeniu ustawowym. Zgodnie bowiem z art. 926 § 1 kpc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Art. 926 § 2 kpc stanowi natomiast, iż dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Wobec tego, że A. M. nie sporządziła testamentu, ma miejsce po niej dziedziczenie ustawowe.

Sąd był zobowiązany zatem ustalić krąg spadkobierców ustawowych. Zgodnie z art. 931 § 1 kc w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Sąd bada krąg spadkobierców na chwilę otwarcia spadku, a w dacie otwarcia spadku po A. M., czyli w dniu (...), pozostawała ona w związku małżeńskim z F. M.. W dacie zgonu spadkodawczyni żyły jej dzieci – E. D. i S. M..

Spadek dziedziczą więc: mąż F. M., córka E. D., syn S. M..

Z art. 931 § 1 kpc wynika, że małżonek spadkodawcy i jego dzieci dziedziczą w częściach równych, jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Mąż i dzieci A. M. dziedziczą spadek w udziałach po 1/3, a zatem minimalny udział zagwarantowany dla małżonka przez ustawodawcę nie został naruszony.

Zgodnie z art. 1012 kc spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić. Z art. 1015 kc wynika, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Żaden ze spadkobierców A. M. nie złożył w terminie ustawowym oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza bądź też o odrzuceniu spadku, dlatego wszyscy dziedziczą spadek wprost, czyli bez ograniczenia odpowiedzialności za ewentualne długi spadkodawczyni, jeżeli by takowe pozostawiła.

Ustalenia w sprawie Sąd poczynił na podstawie nie kwestionowanych przez strony dokumentów oraz zapewnień spadkowych wnioskodawczyni i uczestnika postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt 1. sentencji postanowienia.

O kosztach niniejszego postępowania Sąd orzekł w pkt 2. sentencji postanowienia stosownie do treści art. 520 § 1 kpc, zgodnie z ogólną zasadą postępowania nieprocesowego, iż każdy z jego uczestników ponosi we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie. Wobec tego, że uczestnicy nie byli w różnym stopniu

zainteresowani wynikiem postępowania, ani ich interesy nie były sprzeczne, Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od podstawowej zasady rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wyrażonej w art. 520 § 1 kpc. Sąd Najwyższy stwierdził w postanowieniu z dnia 22 marca 2012r., V CZ 155/11 (system informacji prawnej LEX nr 1164757), iż zasada przewidziana w art. 520 § 1 kpc jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)